

Algemene politieke beschouwing 2022 CDA

De CDA-fractie wil allereerst onze oprechte dank uitspreken naar de ambtenaren en het college voor het opstellen van voorliggende begroting onder de moeilijke omstandigheden van een wispelturige rijksoverheid. In tijden van vele crisissen is politieke sturing en leiderschap noodzakelijk. Dit vergt lef en het maken van keuzes. Voorzitter, het CDA is voornemens dit te laten zien.

Vandaag spreken we met elkaar over ons huishoudboekje. Ons huishoudboekje van 88 pagina's, allerlei onderliggende documenten en honderden vragen. Gelukkig is het huishoudboekje bij de fractieleden van het CDA thuis wat overzichtelijker. Vergelijken kan helaas niet, was het maar zo simpel.

Even over dit huishoudboekje, helaas worden onze dagelijkse voorzieningen zoals boodschappen, kappers, brandstoffen etc. als maar duurder. We leven in een wereld die in momenten letterlijk op de kop staat. Wij merken voorzitter dat stijgende prijzen steeds zichtbaarder worden in onze eigen maatschappij. Méér stress op het werk, hand op de knip voor leuke dingen, spaarrekeningen die steeds lager worden en daarnaast de zorgen over de toekomst en het perspectief voor onze kinderen.

Aan de andere kant hebben we een zeer knijpende arbeidsmarkt en onvoldoende woningen als we deze leggen naast de vraag die er is.

Gelukkig wonen we in een gemeente als Borne, een gemeente waar we alles op alles zetten om met nuchter boerenverstand het positieve uit het negatieve halen en samen de schouders eronder blijven zetten. We wonen allemaal in deze prachtige gemeente en hebben elkaar keihard nodig. Meer dan ooit is "noaberschap" de komende jaren van cruciaal belang om iedereen deel te laten nemen aan onze gemeenschap. ~~In deze lastige situatie nu hebben we elkaar keihard nodig.~~

Voorzitter,

Het CDA Borne wil graag kort ingaan op een aantal hoofdonderwerpen:

Allereerst; **Sport, Onderwijs en onze verenigingen**

Het CDA Borne is hartstikke positief over de te realiseren ambitie het Wooldrik.

Sport verenigt, laten we ook zorgdragen dat deelname aan sportverenigingen betaalbaar blijft en dat we gezamenlijk de contributie in de klauw houden. Hierbij dan ook een oproep aan de sportverenigingen om tijdig aan de bel te trekken wanneer de nood hoog is. Het verenigingsleven hangt samen met welzijn maar staat meer dan ooit te voren onder druk. Verder hopen wij de bestaande sportfaciliteiten en de kwaliteit te behouden en waar nodig te upgraden.

Voorzitter, onze vrijwilligers zijn het Goud van Borne.

Het kunnen vinden van vrijwilligers wordt steeds lastiger. Of het nu gaat om de barmedewerker in de kantine, de sjouwhulp bij de opbouw van een evenement of een wandelmaatje. Hoe gaan wij deze tendens in Borne te lijf? Hoe komt het dat steeds minder mensen vrijwilligerswerk doen? Hoe kun je als vereniging ervoor zorgen om leden te activeren? Wij hopen hier binnenkort gezamenlijk met elkaar over in gesprek te gaan.

Voorzitter, wat betreft wonen en bouwen;

Doorgaans worden jongeren niet gelukkiger wanneer ze tot hun 30ste genoodzaakt bij hun ouders moeten wonen of ouderen die moeten blijven in een veel te groot huis. Wij zien veel gebeuren met

o.a. de woonvisie en willen hier complimenten voor geven. Verder willen wij u specifiek verzoeken om alert te blijven op het potje van de startersleningen en hypothecaire leningen. Mocht de bodem in zicht komen, zou u dan alstublieft naar ons toe willen komen?

De boer op

Hoe gelukkig zijn de verschillende beroepsgroepen in Borne, neem als voorbeeld de boer? Werken in een prachtige omgeving, vaak samen met een gezin en mensen uit de buurt of dorp om een maatschappelijke bijdrage aan voedselzekerheid en voedselveiligheid te leveren. Het CDA pleit voor goede afspraken met omwonenden en het voeren van gesprekken over de gevolgen van de natuurmaatregelen op de leefbaarheid. Het CDA Borne ondersteunt boerenbedrijven in voortbestaan door keuze in verbreding met bijvoorbeeld een winkel of bijdrage aan energieopwekking. Wanneer nodig gaan we ook graag het gesprek aan over bijvoorbeeld natuurinclusief- boeren, de gebiedsgerichte aanpak of eerlijke prijzen.

Wat betreft de energie transitie lopen we in Borne helaas niet voor op.

Om de woorden van de VN chef **Guterres** van gisteren te citeren: 'Er moeten nu keuzes gemaakt worden om de uitstoot te verminderen, of toekomstige generaties met een klimaatramp opzadelen'

De gevraagde extra gelden lijken ons dan ook zeer noodzakelijk, wij hopen dat we vanaf 2023 grote stappen gaan maken om bij te blijven. We hopen met een duurzaamheidsagenda echte stappen te kunnen gaan maken. Voorzitter, de CDA fractie ziet steeds vaker dat de samenleving actief bewust is van de transitie die ons voorligt. Zo hebben velen al mooie stappen gemaakt door bijvoorbeeld het plaatsen van zonnepanelen. We hopen – en vertrouwen erop dat - de gemeente onze burgers en ondernemers zal blijven steunen en informeren over de mogelijkheden die er zijn.

Sociaal domein

Het CDA is blij met de inspanningen op het sociaal domein, dit domein wordt getransformeerd en de zorg aan de inwoners wordt verbeterd. Toch blijven er in het sociaal domein onzekerheden, zoals de schaarste aan gekwalificeerde hulpverleners en de uitvoeringskosten van de WMO en de Jeugdzorg. Het CDA wil dat we blijven inzetten op het bevorderen van geestelijke gezondheid en bestrijden van eenzaamheid. Onder ouderen én jongeren. Zij mogen niet het kind van de rekening worden.

Verder willen wij dat alle regelingen omtrent het sociaal domein snel in kaart komen, zodat mensen die hulp nodig hebben deze ook kunnen vinden. Hierbij opgemerkt dat niemand tussen wal en schip mag vallen. Alhoewel, armoede wordt een steeds groter probleem.

Voorzitter, hiernaast hebben we onze ambitie inmiddels in gang gezet: het Huis van Borne. In het hart van de democratie. In de vorige periode in gang gezet en inmiddels in ontwerp, wij zijn nieuwsgierig en alert op wat er de komende maanden naar aan toe gaat komen, inclusief het budget. De CDA fractie volgt overigens ook het proces richting verkoop van ons huidige gemeentehuis, gezien de prominente plek kunnen wij alleen maar hopen dat op deze locatie iets komt want ten goede komt aan onze gemeenschap. Een goed gedragen Bornse oplossing zouden wij graag als richting mee willen geven.

Onze verdere beschouwingen van vandaag staan in het kader van het Nieuw Sociaal Contract.

Noem het een nieuwe bestuurscultuur, het herstel van vertrouwen of het betrekken van de samenleving in de beslissingen die we nemen. Het binnen CDA gelederen bekende: Nieuw Sociaal Contract. We zijn trots op onze gemeente, trots op onze inwoners maar wat gaan we doen om de samenleving weer trots te laten zijn op ons?

Laten we nou eens vertrouwen en samenwerking gaan uitstralen als politiek. De inwoners hebben niets aan wantrouwen en intriges. De inwoners van Borne hebben in deze nieuwe wereld, meer dan ooit belang bij een politiek die onbaatzuchtig, verbindend en samenwerkend de grote problemen uit onze tijd het hoofd gaat bieden.

Burgerparticipatie; Wij hebben onze mond er van vol. Hoe gaan wij dit nu serieus vorm geven de komende periode? Hoe maken wij maximaal gebruik van ideeën en denkkraft vanuit onze inwoners en hoe faciliteren wij burgerinitiatieven?

Wij komen hiervoor met een aantal concrete voorstellen als eerste aanzet. Deze hebben we verder verwerkt in een motie die vandaag voorligt. Wij beseffen ons dat we hiermee vooruit lopen op de gesprekken die we op een later moment met elkaar gaan voeren maar wat de CDA fractie betreft is het nu tijd voor actie. Hierom ook als eerste aanzet de motie versterking burgercommunicatie die wij samen met Borne-NU en de VVD indienen.

Een korte toelichting op de motivatie voor het onderwerp “betrekken van onze jongste inwoners” in de motie:

Een jaar geleden hebben wij twee moties ingediend met de oproep voor een jongerenraad en kinderburgemeester, toentertijd aangehouden omdat dit aldus portefeuillehouder; burgemeester Pierik, meegenomen zou worden met de herijking van MijnBorne 2030.

Helaas is dit niet gebeurd, vandaar dat we de strekking van deze moties vandaag meegenomen hebben in de motie burgerparticipatie.

Voorzitter, tot slot; de CDA-fractie onderschrijft de visie van het college om de lopende ambities niet ter discussie te stellen, ondanks de beperkte resterende structurele ruimte in de voorliggende begroting.

Vooralsnog gaan wij er ook vanuit dat de ingezette stelposten prijscompensatie afdoende zijn om de gestegen kosten van de investeringen voor de komende jaren af te kunnen dekken.

Ambities nu stoppen gaat gepaard met enerzijds een substantiële kapitaalvernietiging en anderzijds met onverantwoord doorschuiven van problemen. Bovendien zal naar onze overtuiging de Rijksoverheid reageren op de huidige kostenstijgingen in de afgelopen periode voor gemeenten door aanpassingen van de uitkeringen uit het gemeentefonds. De komende mei-circulaire zal daar in eerste indicatie uitsluitsel over geven.